

Kv Genua 1, Ladugårdsgärdet, Östermalm
Gestaltningsskizzen 2019-09-20

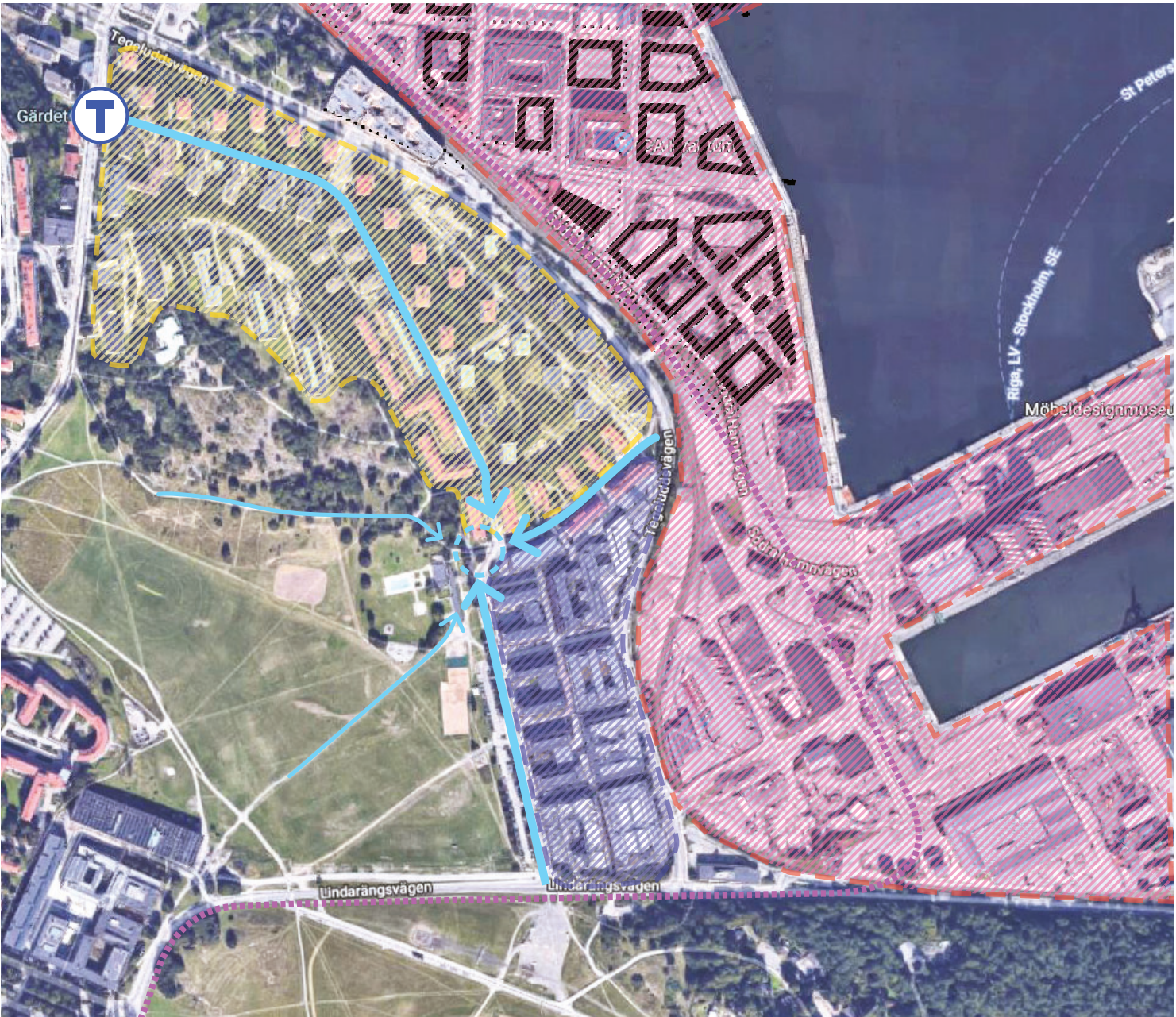
MARGE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Bakgrund och Målsättning	sid 2
Läget	sid 3
Stadsfront mot Gärdet	sid 4
Antikvariska förutsättningar	sid 5
Byggnaden	sid 6
Arkitektonisk Idé - Påbyggnad Ombyggnad Nybyggnad	sid 7
Vy från Gärdet	sid 8
Förstärkt målpunkt och Stadsliv	sid 9
Situationsplan	sid 10
Nya lokaler och Bostäder	sid 11
Vy platsbildning mot parken	sid 12
Gård, Förgårdsmark och takterrass	sid 13
Fasad- och materialkoncept	sid 14
Fasader	sid 15-17
Detaljer- fönster, balkonger och räcken	sid 18-19
Bottenvåning och entréer	sid 20
Vy från Östhammargatan	sid 21
Vy från Sandhamsgatan	sid 22
Solstudier	sid 23-27

BAKGRUND OCH MÅLSÄTTNING

Förslaget med påbyggnad, nybyggnad och ombyggnad av kv Genua 1 följer intentionen i Stadens start PM med att tillskapa fler bostäder och öppna upp bottenvåningarna för publika ändamål. Totalt kan ca 50-60 nya bostäder tillskapas, mestadels mindre lägenheter samt att bottenvåningarna delvis öppnas upp för lokaler med publik verksamhet. Stor omsorg läggs på gestaltningen av tilläggen för att skapa en ny arkitektonisk helhet med utgångspunkt i det befintliga huset och Gärdesarkitekturens karaktärsdrag och ursprungstankar. Att ta till vara på läget med dess närhet till sportfältet Gärdet, träd och växtlighet är en viktig del i förslaget. Området är redan idag attraktivt med både goda kommunikationer, Kampementsbadet och direkt tillgång till unika grönområden. Förslaget syftar till att att stärka området ytterligare som en målpunkt i stadsdelen.

Kv Genua 1 ligger i mötet mellan funktionalistisk bebyggelse från 40-50-tal, ett ombyggt indistriområde från 60-talet och Sportfältet Gärdet som tillhör Nationalstadsparken. Området är en del av den stadsomvandling som sker inom stadsdelen Ladugårdsgärdet och Värtahamnen.

- Bebyggelse 40,50 tal, delvis 60-tal
- Bebyggelse 60-70tal - 00tal
- Planerad ny stadsdel
- Planerad spårväg
- Rörelser mot kv Genua

LÄGET

Kv. Genua 1 har ett fantastiskt läge på Gärdet intill Nationalstadsparken och granne med det omtäckta Kampementsbadet. Byggnaden ligger som en solitär längs med Sandhamsgatan där den gör en sväng och möter Östhammarsgatan. Kv. Genua 1 är byggt enligt den ursprungliga planen från 1930 där principen var en enkel husrad mot Sportfältet. Senare planer för kv. Smyrna och flera kvarter norr om fastigheten har etablerat ett byggnadssätt med dubbla husrader mot parken. Även inom kv Genua 1 finns det möjlighet att komplettera med bebyggelse, i linje med bebyggelsen norrut. Området är en del av den stadsomvandling som sker inom stadsdelen Ladugårdsgärdet och Värtahamnen. Strax i sydöst ligger ett fd industri-kontorsområde från 1960-70-talet, där de flesta av dessa fastigheter idag är påbyggda och/eller omgjorda till bostadshus som exempelvis 79 & Park.

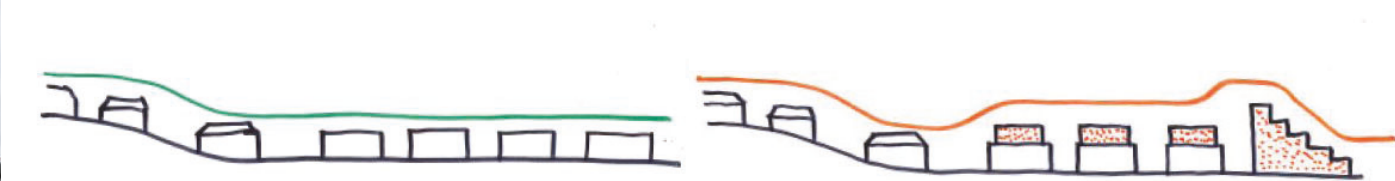
1. Kv Genuas södra gavel. Kv Smyrna anas i bakgrunden
2. Fasad sedd från korsningen Östhammargatan / Sandhamsgatan
3. Genuas södra del från parken och de påbyggda fd kontors / industrifastigheter till söder om Genua.
4. Gångvägen från parken norr om Kv Genua. Kv Smyrna till vänster i bild.
5. Fasad mot Sandhamsgatan
6. Sandhamsgatan söderut, Kv Smyrna och Kv Genua lägre volym anas längre bort i bilden.

STADSFONTEN MOT GÄRDET

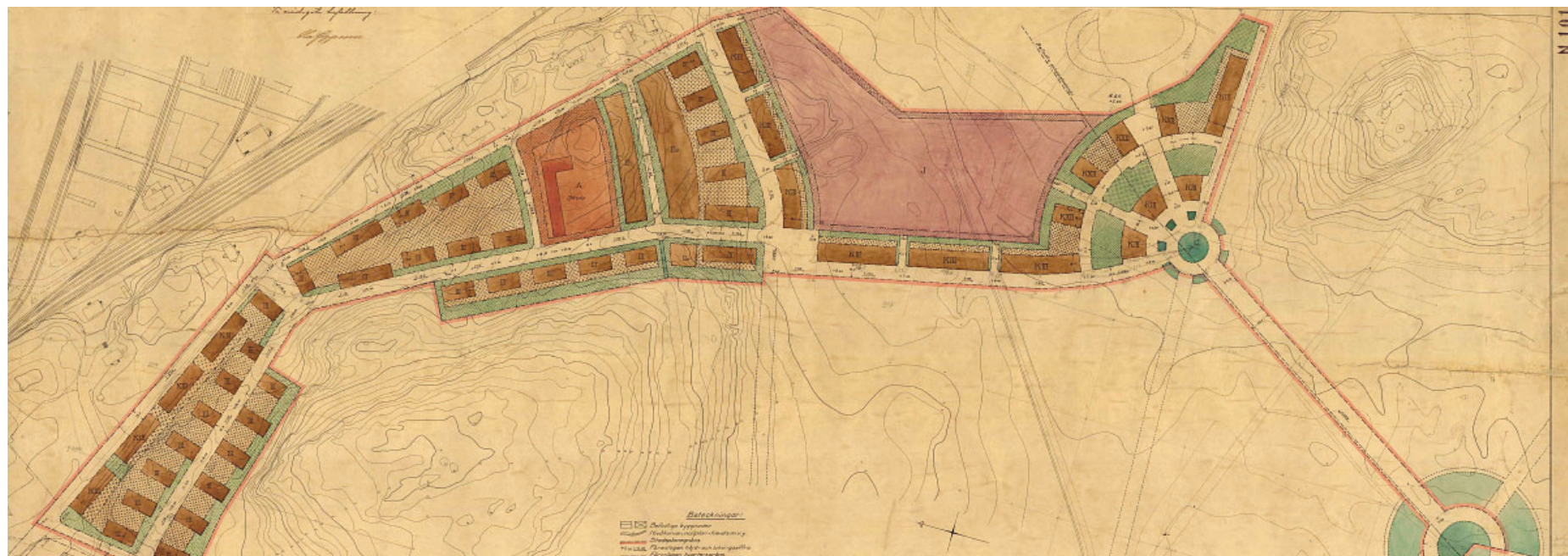
Vy över ladugårdsgärdet med Genua 1 markerat i stadsfrontsfonden.

En ursprunglig tanke inom den funktionalistiska stadsplanen var att byggnadernas placering och höjd anpassades till topografin och förstärkte den. Det har varit tydligt avläsbart i stadsfronten mot Gärdet, men med tiden har det gjorts flera påbyggnader och även nybyggnader på senare tid, exempelvis det nya 79 & Park. Det har påverkat stadssiluetten och den ursprungliga topografin är inte längre lika läsbar. En ny årsring har lagts till i stadsfronten mot Gärdet

Gärdets topografi då.
Byggnader placerade på/utmed höjdkurvor.
Topografi avläsbar genom taklandskapet

Gärdets topografi idag.
Till/påbyggnader har bildat en ny stadssiluett.

1.

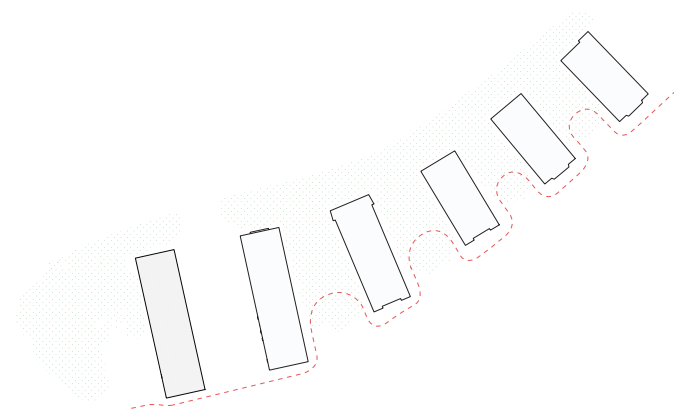
2.

3.

ANTIKVARISKA FÖRUTSÄTTNINGAR - GÄRDET

1. Detaljplan Pl860.
"bebyggelsen är sammanhållen till sin gestaltning tack vare den hårt styrande stadsplanen och dess genomgående funktionalistiska stildrag och stramhet som följde arkitekturen"
(ur: behovsbedömning för DP 2018-03562)
2. "Gärdestypiskt". Kv London utmed Östhammargatan. I fonden kv Genua, som byggdes senare än Kv. London.
Husen är placerade tydligt i topografin. Gröna gårdsrum mellan lamellerna enligt principen "hus i park".
Putsade alternativt teglade fasader. Valmade tegeltak.
Kv London, har till skillnad från kv Genuas trådkurna gulschatterade tegelfasad, putsade fasader.

3. Genua 1, Fasad mot sportfältet.
"Genua 1 karaktäriseras av ljusgult tegel och sadeltak där den långa fasaden bryts upp av två burspråk. Byggnaden har en välbevarad exteriör och samspelar till volym och utförande med byggnaderna i fastigheten London på andra sidan av Sandhamsngatan"

"Fastigheten är gulmarkerad på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta."

"Fastigheten ligger i ett område av riksintresse för kulturmiljövården"
(ur: behovsbedömning för DP 2018-03562)

1.

2.

3.

4.

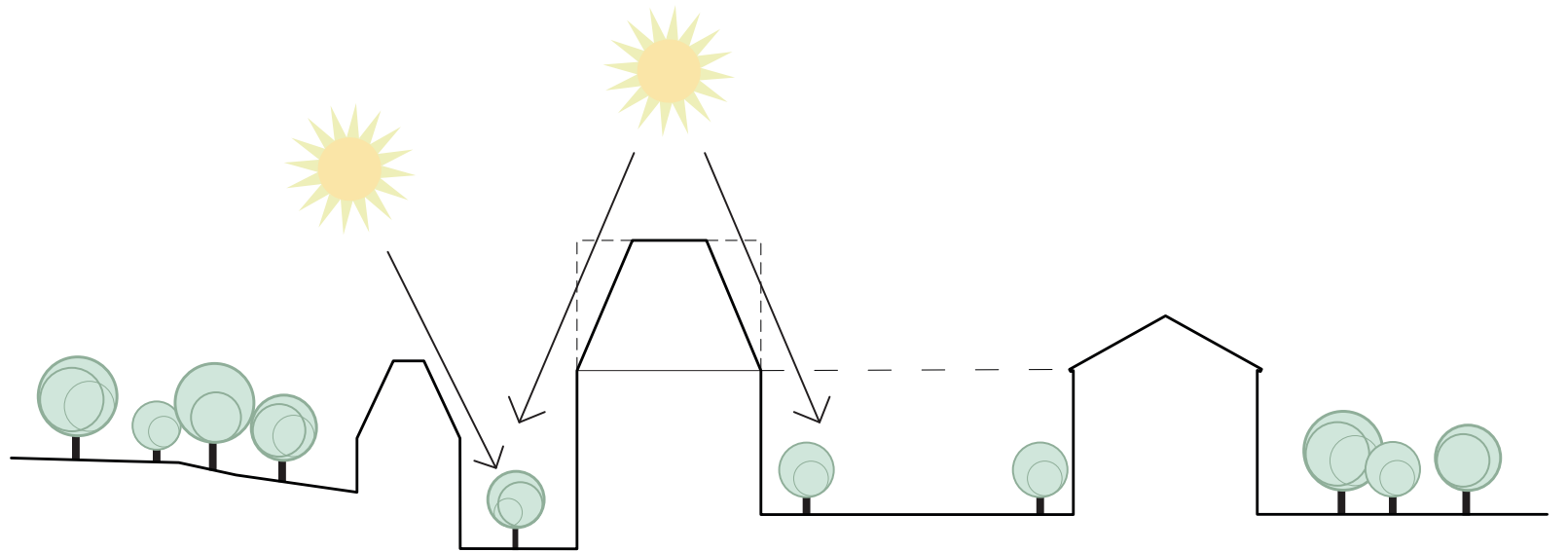
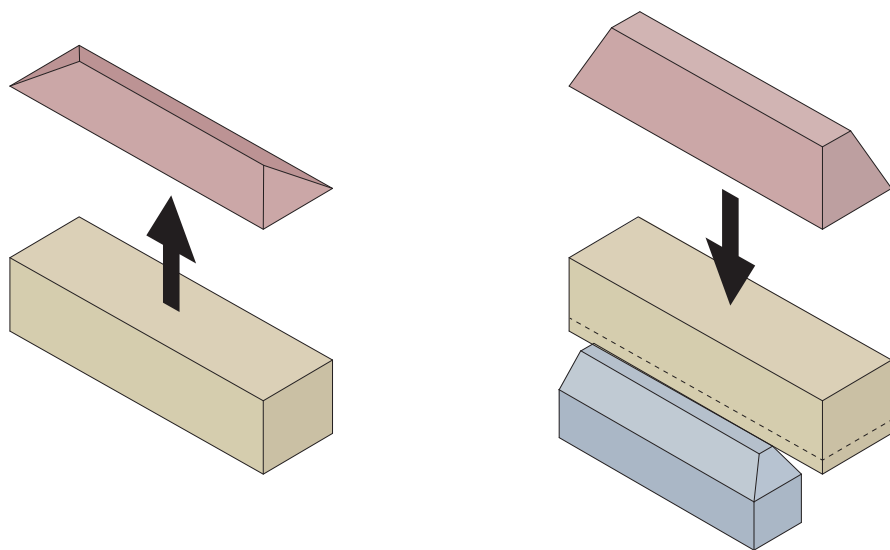

5.

BYGGNADEN

Kv Genua 1 består idag av hyresbostäder och några kontorslokaler. Huset är ritat av Sture Frölén och uppfört 1950. Fasaden består av trånskuret gult schatterat tegel, med två ljusgult putsade burspråk på vardera långsida vilka tonar ned byggnades skala i längd. Snickerier och balkongfronter i vit plåt eller smide. Ett valmat tegeltak med takutstrång redovisar byggnadens utbredning form av dess takfot. Vålarbetade entrémotiv samt påkostade trapphus iform av golv och väggar i marmor.

1. Byggnadens sydvästfasad.
2. Trånskuret gultschatterat tegel.
3. Bearbetade portiker.
4. Vägghetalj i trapphus. Marmorbeklädda väggar.
5. Trapphus. plan och sättsteg i marmor. Smidesräcke.

ARKITEKTONISK IDÉ

Förslaget för Kv Genua, bestående av ett befintligt bostadshus från 1950, baseras på ett förhållningssätt till hur volymen för tillskapandet av fler bostäder ska hanteras. Det görs genom att volymen delas upp i en påbyggnad och ombyggnad av befintligt hus, samt en nybyggnad inom fastigheten Genua 1. Genom detta grepp så minskas den påbyggda volymen väsentligt vilket är en förutsättning för att hitta en respektfull lösning för såväl befintligt hus som för omgivningen och mot Nationalstadsparken.

De nya delarna är tydligt avläsbara i förhållande till ursprunglig byggnad genom bland annat bibehållen takfotshöjd och materialval. Samtidigt så strävar förslaget att lyfta det ursprungliga husets karaktär och att det befintliga tillsammans med det nya bildar en ny arkitektoniskt intressant helhet.

Påbyggnad

Påbyggnaden förhåller sig till lamellhusen på Gärdet och utgår från det valmade taket, karaktäristiskt och vanligt förekommande i bebyggelse från 40- och 50-tal. Detta är en gest till den befintliga historiska kontexten, men den vinklade formen bidrar också till bättre ljusförhållande för Sandhamngatan och omkringliggande bebyggelse. Befintligt takfot behålls och byggs på i två våningar, men då befintlig vindsvåning rivs så är den verkliga höjningen av byggnaden endast ca 4 meter. Det vinklade taket blir en del av taklandskapet, men skapar i sig också en ny och karaktäristisk påbyggnad som ger Genua 1 ett eget uttryck som fond- och entrébyggnad.

Nybyggnad

Nybyggnaden förhåller sig till Kampementsbadet och parken, men mimar bostadshuset till sin form. Den placeras likt övriga bygganden på Gärdet fritt i naturen och med ett öppet gårdsrum mot gatan, men förskjuten söderut för att lämna ett respektfullt avstånd mot det särskilt skyddsvärda lärkbeståndet på kullen. Nybyggnaden är en smal, lägre länga på tre våningar och två vindsvåningar som delvis döljs av markkanten mot sportfältet och delvis av befintligt trädbestånd i parken. Med sin placering hjälper nybyggnaden till att skapa en ny entré till Gärdet och en förplats till Kampementsbadet. En enhetlig fond bildas vilket förtydligar stadsfronten mot den öppna parkytan som i riksintresset lyfts fram som viktig för Nationalstadsparkens karaktär.

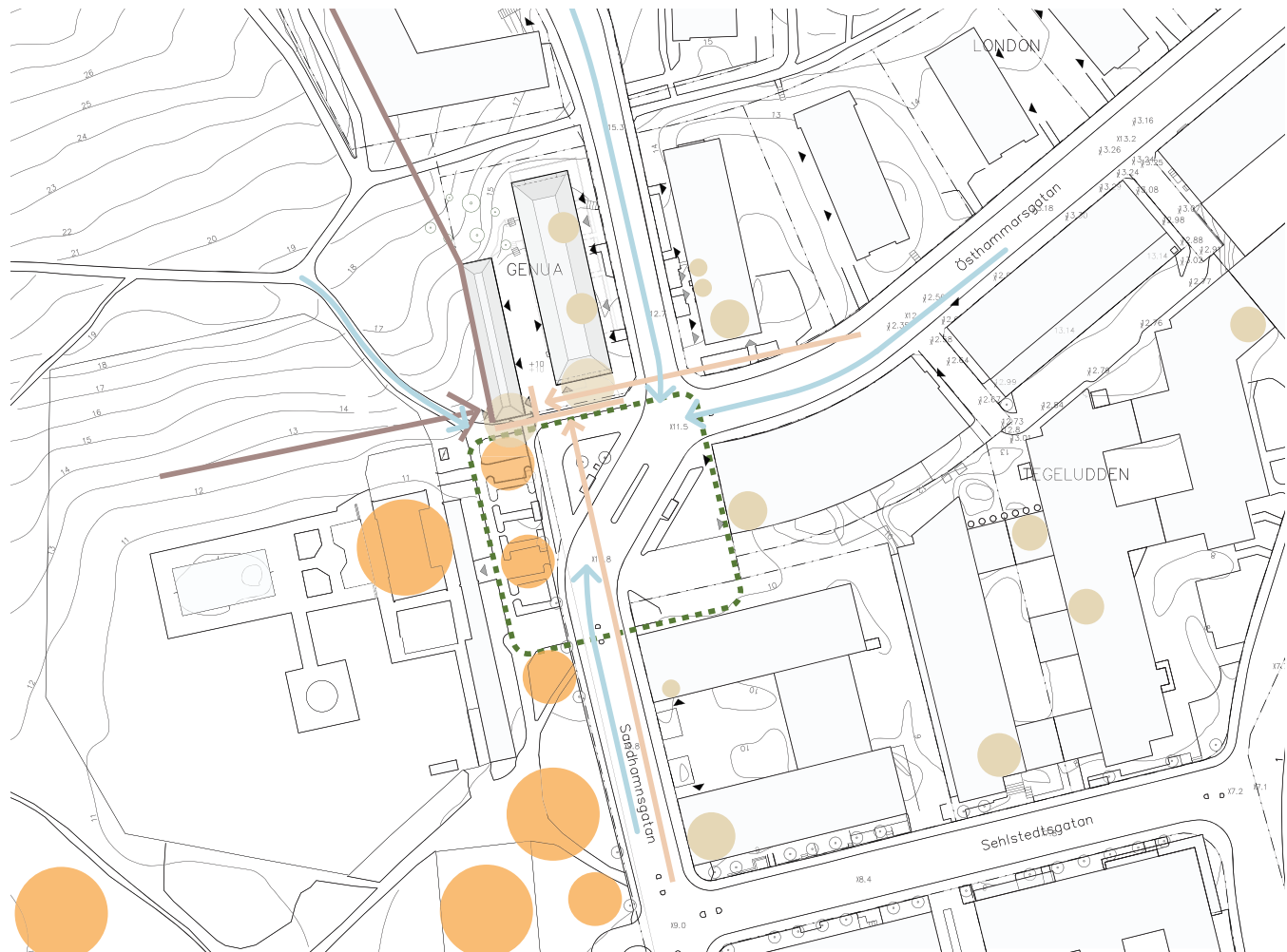

VY FRÅN NATIONALSTADSPARKEN

I vyn syns de ursprungliga tankarna av placering av höga hus på höjderna och lägre på lägre nivåer för att förstärka topologin. Dock så har senaste decenniets påbyggnader och det nya 79 & Park ändrat taksiluetten. En ny årsring i Stadsfronten mot Gärdet har bildats. Kv. Genuas nya takform anas, men påverkar inte nämnvärt siluetten. Stadsfronten förblir tydlig mot Gärdet och det öppna parklandskapet i linje med Riskintressets intentioner.

Idag.

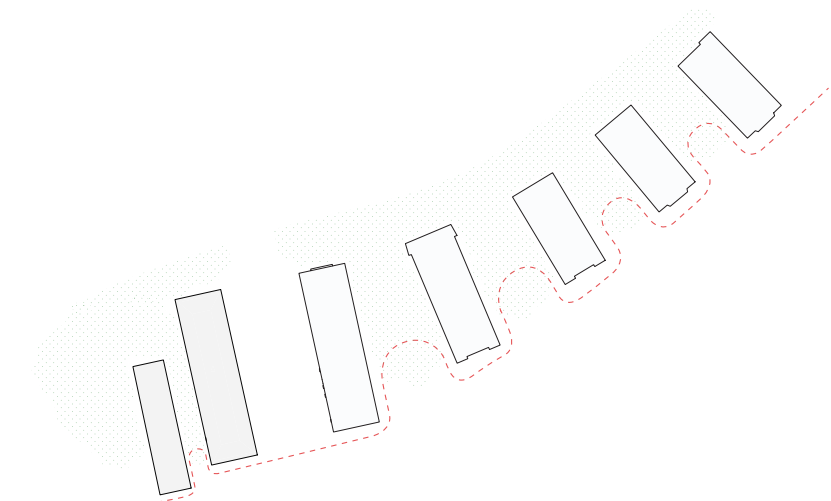

Förslag med Påbyggnad och Nybyggnad placerad inom tomten mot parken

FÖRSTÄRKT MÅLPUNKT OCH STADSLIV

Nybyggnaden förskjutna placering förstärker den platsbildning som finns i korsningen Sandhamnsgränd/Östhammarsgatan. Den södra delen av byggnaden blir väl synlig och öppnar upp sig mot såväl parken/badet som anslutande gator. Denna zon (idag helt tom med några enstaka cykelskjul) skulle kunna kompletteras ytterligare med sittplatser, uteservering, planteringar/stadsodling och exempelvis en bouleplan, vilket är i linje med det aktivitetsstråk som håller på att bildas med den nya lekparken, utegymmet och basket- och volleybollplanen söder om badet. Tillsammans med badet så bildas här en ny målpunkt i området.

- Aktivitet publik
- Aktivitet lokal
- Flöden
- Fondverkan i gatumiljö
- Stadsfront mot Sportfältet Gärdet
- Platsbildning

1.

2.

SITUATIONSPLAN

1.

Nybyggnaden är placerad enligt principen "Hus i park".

"Hus i park" innebar att flerbostadshus placerades förhållandevis fritt i terrängen/naturen och omgavs av en park/gräsmatta/grönområde, som antingen kunde tillhöra fastigheten eller vara allmän plats. Husens samtliga sidor var av lika dignitet.

Det skulle alltså inte finnas någon självklar fram eller baksida."

Ur: Kulturmiljöutredning kv New York 2017-02-20, Tyrens

2.

Öppna gårdsrum mot Östhammargatan. Bild från Google maps

Situationsplan, Skala 1:500

Plan 0 (+ 10.5, +10.9) Skala 1:500

Plan 1 (+ 13.4, +13.9) Skala 1:500

NYA LOKALER OCH BOSTÄDER

Nya lokaler

Det finns goda möjligheter att omvandla kontorslokaler i befintligt hus till mer publika lokaler, framför allt i lokalen på gaveln och mot Sandhamnsgatan. Det är en mycket bra plats för en lunchrestaurang med en anslutande uteservering på tomtmark i söder. Även längs Sandhamnsgatan kan en lokal anordnas lämplig för butik eller närservice. Nybyggnaden södra del har ett väldigt bra läge för ett café/bageri, som dels kan serva de boende i området, men även flanörer på väg ut eller från parken. Här finns det då även möjlighet med viss anpassning att anordna en uteservering på allmän platsmark i anslutning till badet och entrén till sportfältet. Med dessa nya verksamheter så stärks platsens urbana karaktär och Sandhamnsgatan kan bli ett mer aktivt stråk i området som leder från tunnelbanan till målpunkten vid Kampementsbadet och entrén in till Nationalstadsparken.

Nya Bostäder

Nya bostäder tillskapas genom påbyggnad av befintligt hus och nybyggnad mot parken. Genom att utöka befintlig gård möjliggörs också omvandling av källarlokalerna till bostäder. Ytterligare lägenheter tillkommer genom omvandling av kontor till bostäder i planet med entré mot Sandhamnsgatan. Såväl i nybyggnadens (första våningar) som i den ombyggda källarvåningen blir lägenheterna enkelsidiga. Här kommer extra omsorg ges för att få till en så bra dagsljussituation som möjligt. Genom att entréer sker i bakkant så kan hall och bad förläggas här så att fönsterytan i vistelseytorna maximeras.

Bostädernas huvudentréer är fortsatt från Sandhamnsgatan. På förgårdsmarken utanför finns plats för, cykelparkering och sopkärl omhändertagna av stödmurar och plantering. Genom hissar och trapphus så nås gårdsnivån. Där är förråd, invändigt cykelrum, barnvagnsrum och miljörum placerade. Tvättstugan är placerad i fonden på gården men möjlighet till ingång och fönster direkt mot gården, men kan även nås invändigt via befintligt bostadshus. Såväl befintligt bostadshus som nybyggnaden har sekundära entréer från gården.

VY PLATSBILDNING MOT PARKEN

Med nya verksamheter i kv Genua vid Kampementsbadet så stärks platsen som en målpunkt i området. Vid entrén in till Nationalstadsparken placeras ett café och lunchrestaurang med uteserveringar.

Tvärsektion Skala 1:200

GÅRD, OCH FÖRGÅRDSMARK

Genom projektet får de boende tillgång till flera nya utemiljöer som omhändertas på olika sätt. Förgårdsmarken mot Sandhamnsgratan blir mer omhändertagen och en ny gård bildas mot nybyggnaden. Genom påbyggnaden ges även möjlighet till en takterrass med utblickar över sportfältet och Gärdet.

Förgårdsmarken mot Sandhamnsgratan bearbetas med stödmurar i tegel och planteringszoner för att ta upp nivåskillnader. Förgårdsmarken i granit och grus öppnas upp mot trottoaren framför lokalen och bildar en mindre plats på den nivå där förgårdsmark och trottoarens markhöjder möts. Längs fasaderna vid marklägenheterna anläggs en plantering som också bli en skyddande zon för de boende.

Den nya utökade gården har parken som fond och ambitionen är att parken upplevs

närvarande genom att göra den så grön som möjligt. Klätterväxter bäddar in trappan upp till parknivån, planteringar längs fasaderna och nya vårdträd planteras vid entrén till gården samt i dess fond för att ytterligare förstärka detta. Markbeläggningen görs armerad i tegel/betong med gräs-/grus-fog för ett så grönt intryck som möjligt, i kombination med att klara laster från brandbil och infiltration av dagvatten. Gården får även inslag av gångstråk i granit. Mönstersättning i teglet på fasad och mark, stödmurar och växtlighet ger en detaljrikedom och taktilitet av närskalan i gårdsmiljöerna.

- 1. Trådsbundet schatterat gult tegel
- 7. Stödmurar i natursten
- 3. Natur in på knuten, lärk
- 4. Träspån
- 5. Glaserat tegel
- 6. Marktegel
- 7. Armerat gräs/grus

1.

+

2.

+

3.

+

FASAD - OCH MATERIALKONCEPT

Fasadgestaltningen i samtliga tillägg rytmiskt och stram, men lyfts av omsorgsfulla detaljer i räckan och omfattningar. Detta i linje med folkhemsarkitekturen sätt att fokusera på ökad detaljering där människan möter arkitekturen nära.

Påbyggnadens material utgår från det befintliga huset, men i en ny tappning. Det gulschatterade teglet är ett hållbart material och har genom sin trådsburna ytbehandling en robust och taktill känsla. För tilläggen i befintlig volym, såväl tak som av ombyggnad i sockelvåning föreslås glaserad ljusgul tegelkeramik med inslag av matta plattor som bildar en nyanserad kontrast till den befintliga fasaden och därmed lyfter husets materialitet. Nybyggnaden gestaltas i förslaget som en enhet med befintligt hus, men lägre och kläs i ett annat hållbart och taktill material, trä som tillåts gråna, i dialog med parken, Kampementsbadet och det nybyggda Park 79.

Hisstoppar - trapphus på påbyggnaden föreslås att utföras med fibercementplattor i kulör lika nischavtäckning av balkonger i tak.

1.

2.

1 Referens tak och fasad i träspån.
Martin Lancaster House, Canada,
MacKay-Lyons Sweetapple Architects

2. Referens tak och fasad tegelkeramik.
Kannikegården, Danmark,
Arkitekt, Lundgaard Tranberg

1.

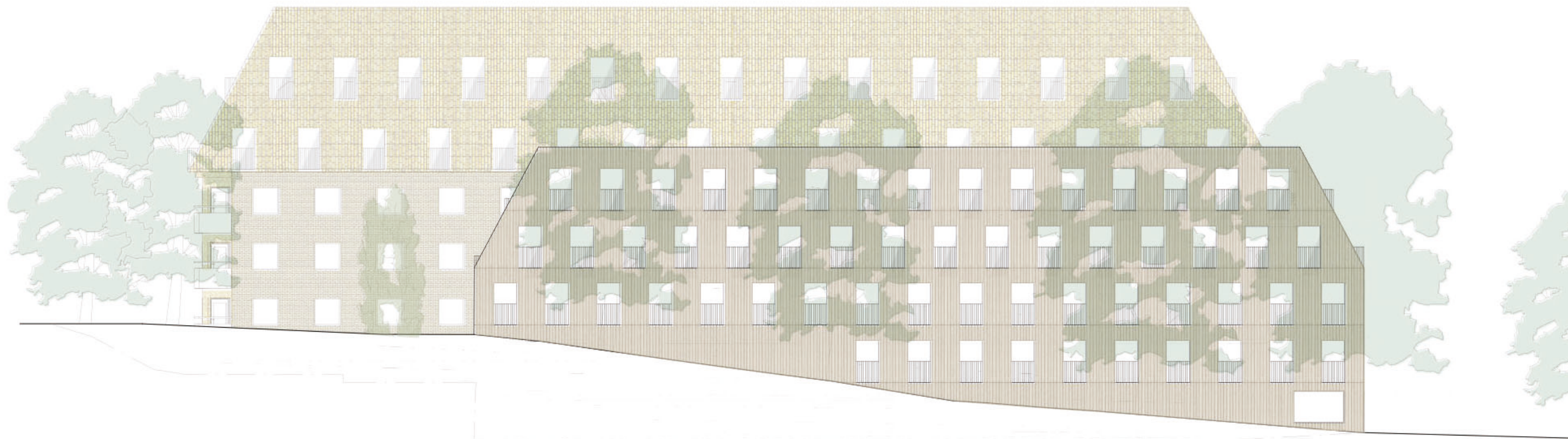

2.

Gavelfasad mot Sandhamnsgatan, Skala 1:200

- 1. Referens på fasad som övergår i tegeltak.
T-house, Berlin, Barkow Leibinger
- 2. Referens Träpanel
Skagershuset, Stockholm, OWC arkitekter

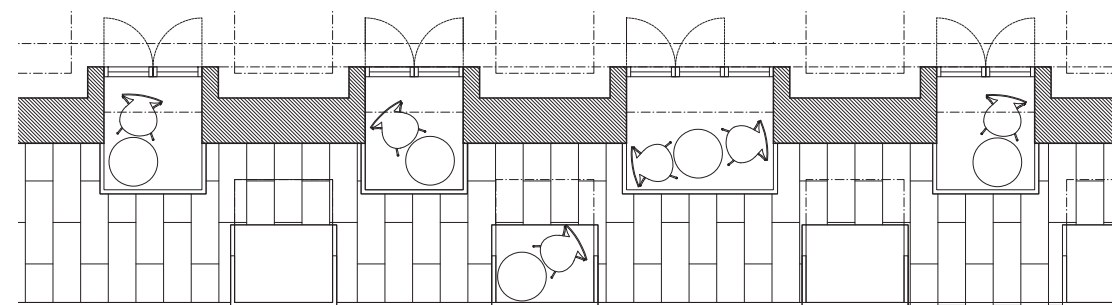
Fasad mot Sportfältet Gärdet, Skala 1:200

Fasad mot Sandhamnsgatan, Skala 1:200

1.

2.

3.

4.

DETALJ - FÖNSTER OCH BALKONGER

Samtliga nya lägenheters fönsteröppningar utformas som franska balkonger vilka släpper in mycket dagsljus och möjliggör vådring. De som ligger i det vinklade taket blir indragna och möjliggör möblering av balkongen. Balkonger i vardagsrum i de större lägenheterna kan alternativt göras bredare för bättre möblerbarhet. Marklägenheterna förses med en fönsterdörr direkt ut mot gård och förgårdsmark.

1. Franska balkonger i glaserat takkeramiktegel.
2. Planutsnitt
- 3,4. Alternativa fasader med olika fönster/balkong bredder.

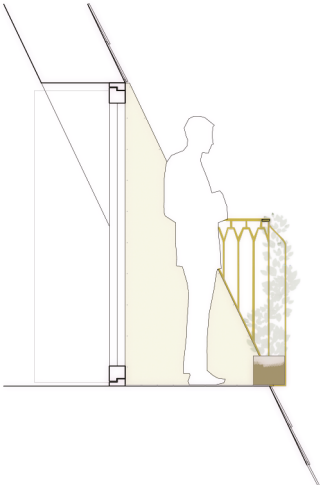

1.

DETALJ - SMIDESRÄCKEN

Balkongernas smidesräcken lånar sitt uttryck ifrån funktionalismens dekorativt utformade detaljering av den nära skalan. Räckena utformas exempelvis med plats för egen mindre kruka och lackeras i en smutsgul kulör. Fibercementklädda nischer fungerar som avtäckning och ger ett skarpt uttryck av mötet med det gulglaserade takteglets möte med balkongnischen.

2.

3.

4.

1. Franska balkonger i trätak.
2. Sektionsutsnitt Balkong med räckesdetalj
3. Referens. Tidstypiska detaljering av balkongfronter. Artillerigatan, Gärdet.
4. Referens. Tydligt markerat fönsteromfattning i tak.

1.

2.

3.

5.

4.

6.

DETALJ - BOTTENVÅNING OCH ENTRÉER

Den befintlig byggnaden har en tätare fönsterrytm i sockelvåningen. I förslaget utökas dessa för att ge sockelvåningen en ökad öppenhet där det blir nya lokaler. Nya entréer till lokaler och lägenheter markeras med omfattningar. Det glaserade gula teglet återkommer där förändringar görs i sockelvåning/källarvåning och markerar dessa genom sin blanka yta och relief på ett subtilt sätt. Källarvåningens fasad som tas fram i och med den utökade gården bearbetas enligt samma princip. Växtbäddar vid fasad och i mötet med trottoaren skapar zoner av mer privat karaktär samtidigt som de tar hand om infiltrering av dagvatten.

1. Fasadutsnitt bottenvåning mot Sandhamsgatan
2. Sektiondetalj. Förgårdsmark mot Sandhamsgatan
3. Armerad yta med gräsfog
4. Armerad yta med gräsfog
5. Klätterväxter
6. Växtbädd/plantering för dagvatten

VY FRÅN ÖSTHAMMARGATAN

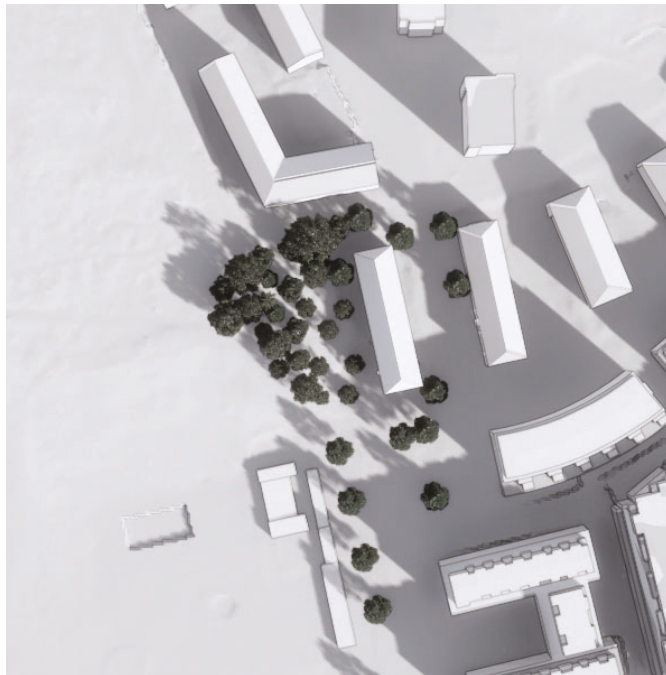
Vy som visar Kv Genuas möte med Kv London (i förgrunden till höger bilden). Befintlig takfot behålls och påbyggnaden vävs ihop med befintligt hus. Nybyggnaden tittar fram mot platsen mot Kampementsbadet och bildar en tydlig entré till nationalstadsparken.

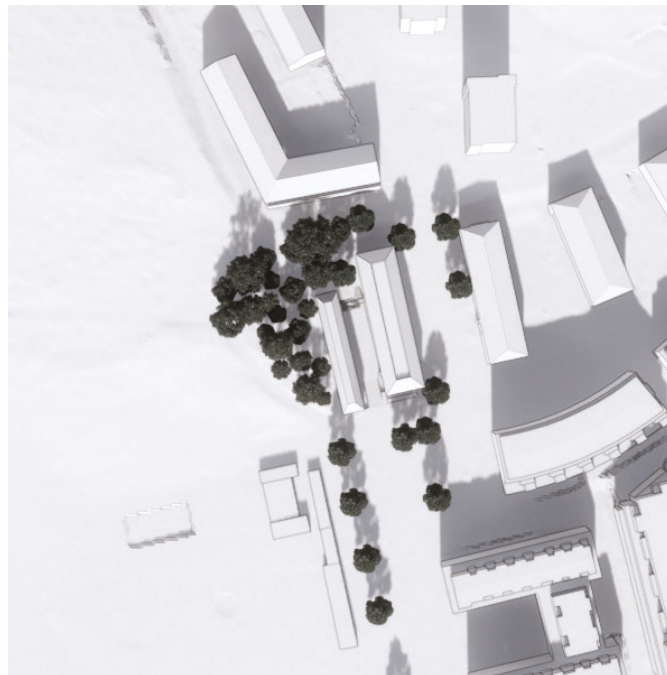
VY FRÅN SANDHAMNSGATAN

Vy som visar Kv Genuas möte med Kv London (anas bakom träden).
Ett av de på- och ombyggda bostadshusen från 2000-talet,
ursprungligen från 60-talet, syns i fonden.

1.

2.

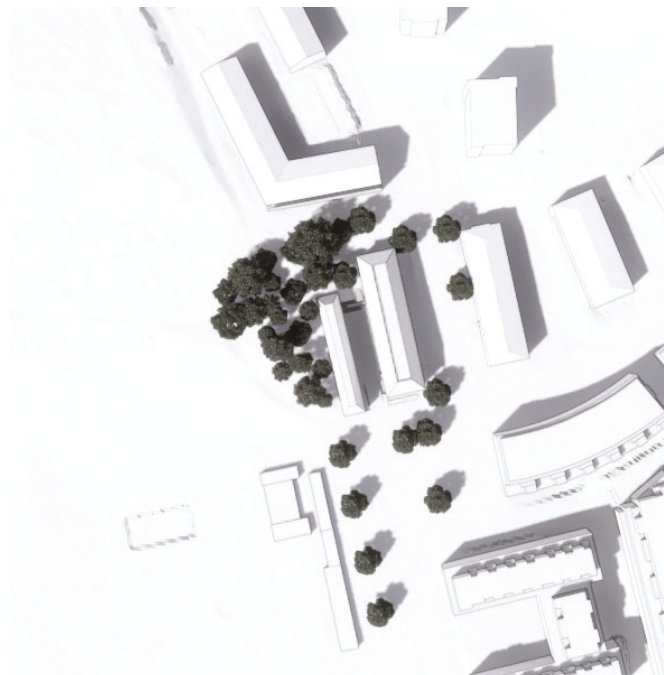
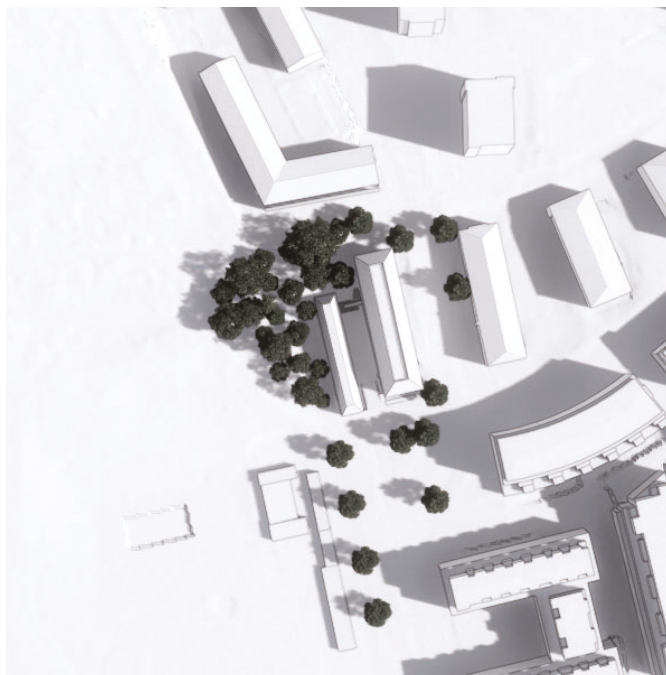
SOLSTUDIER

Solstudier kv Genua.

1. Bef. situation.
Vårdagjämning, 20/3 kl 9:00, 12:00, 15:00, 18:00
2. Nybyggnad + parkhus
Vårdagjämning, 20/3 kl 9:00, 12:00, 15:00, 18:00

3.

4.

SOLSTUDIER

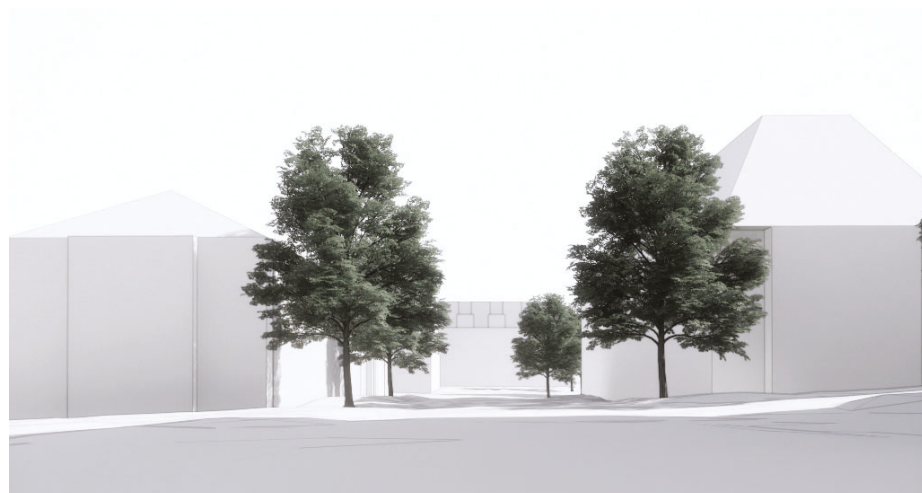
Solstudier kv Genua.

3. Bef. situation.

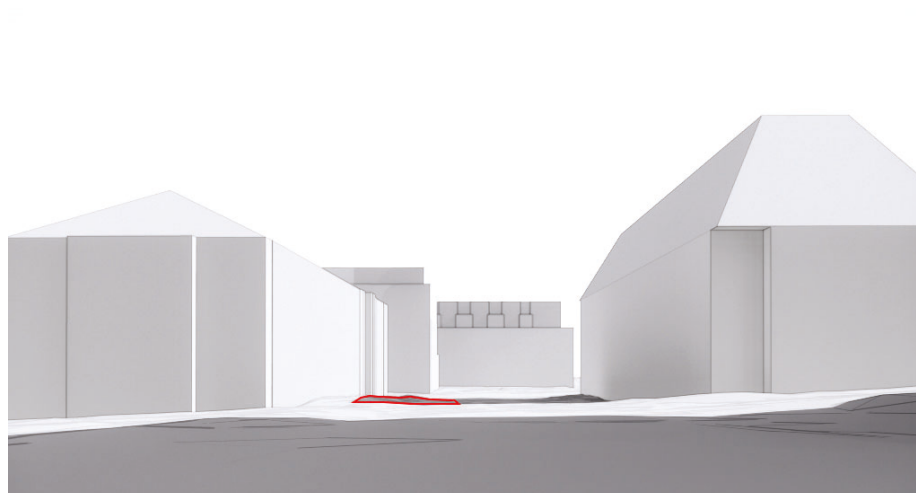
Sommarsolstånd, 21/6 kl 9:00, 12:00, 15:00, 18:00

4. Nybyggnad

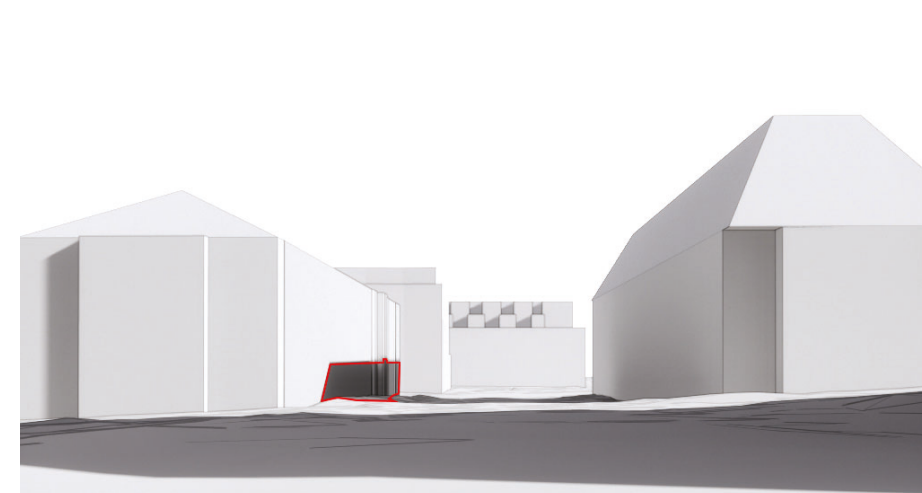
Sommarsolstånd, 21/6, kl 9:00, 12:00, 15:00, 18:00

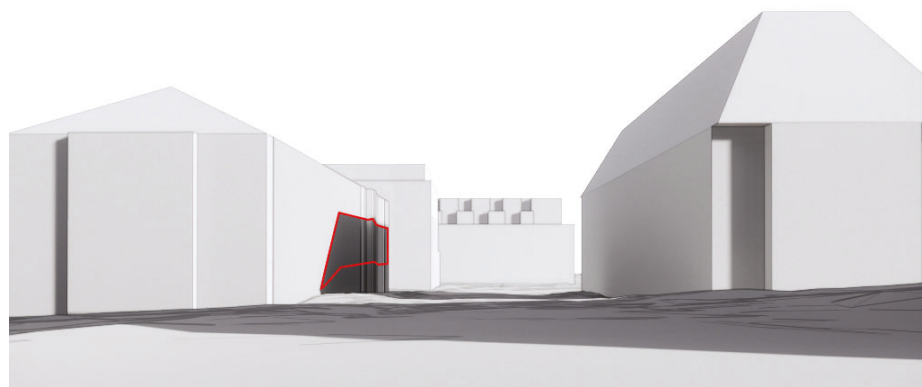
1.

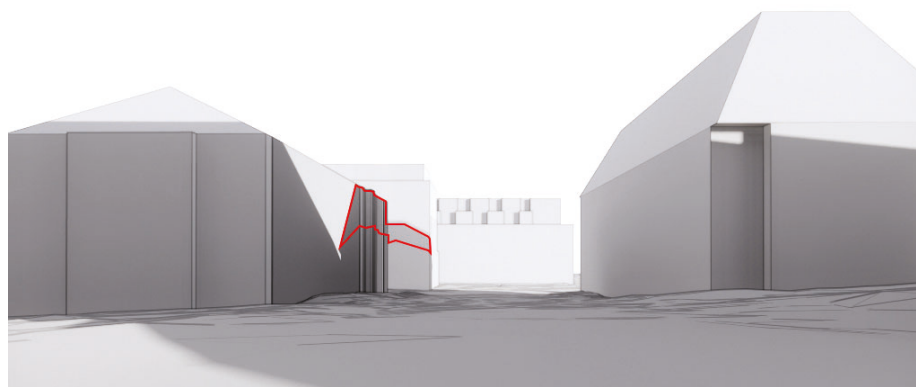
2.

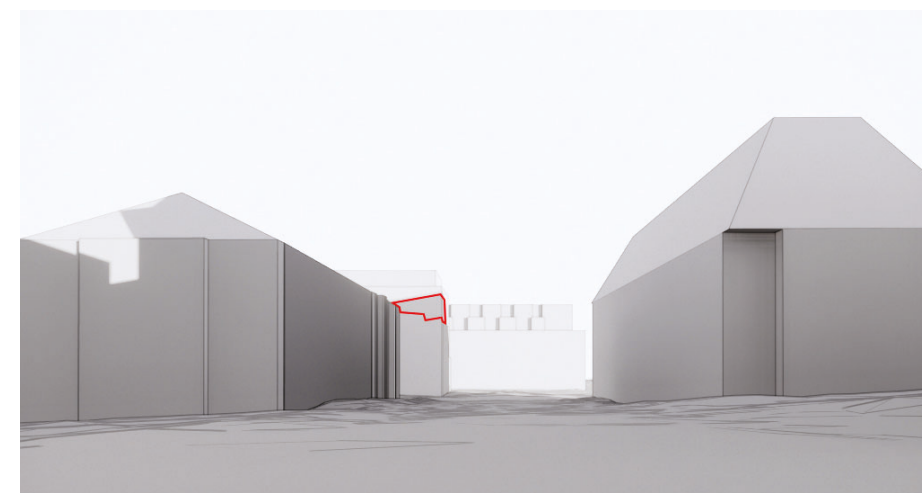
3.

4.

5.

6.

DETALJERADE SOLSTUDIER FASAD

Solstudier kv Genua. Fasad kv London.

Kl 17 -21 redovisat då skuggningspåverkan av påbyggnad inträffar under sen eftermiddag. Vårdagjämning ej reovisad då det är sen eftermiddag och mörkt. Rödmarkerat: ytterligare skuggpåverkan av påbyggnadsförslag

1. Sommarsolstånd, 21/6 kl 17:00 (med bef träd.)
2. Sommarsolstånd, 21/6 kl 17:00 (utan träd.för läsbarhet)
3. Sommarsolstånd, 21/6 kl 18:00 (utan träd.för läsbarhet)
4. Sommarsolstånd, 21/6 kl 19:00 (utan träd.för läsbarhet)
5. Sommarsolstånd, 21/6 kl 20:00 (utan träd.för läsbarhet)
6. Sommarsolstånd, 21/6 kl 21:00 (utan träd.för läsbarhet)

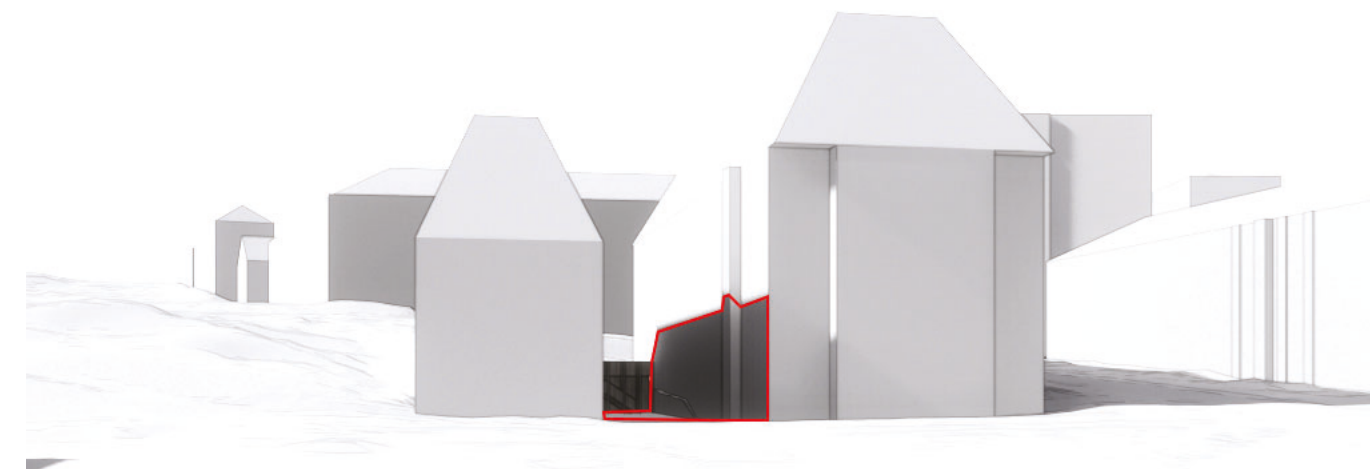
1.

2.

3.

4.

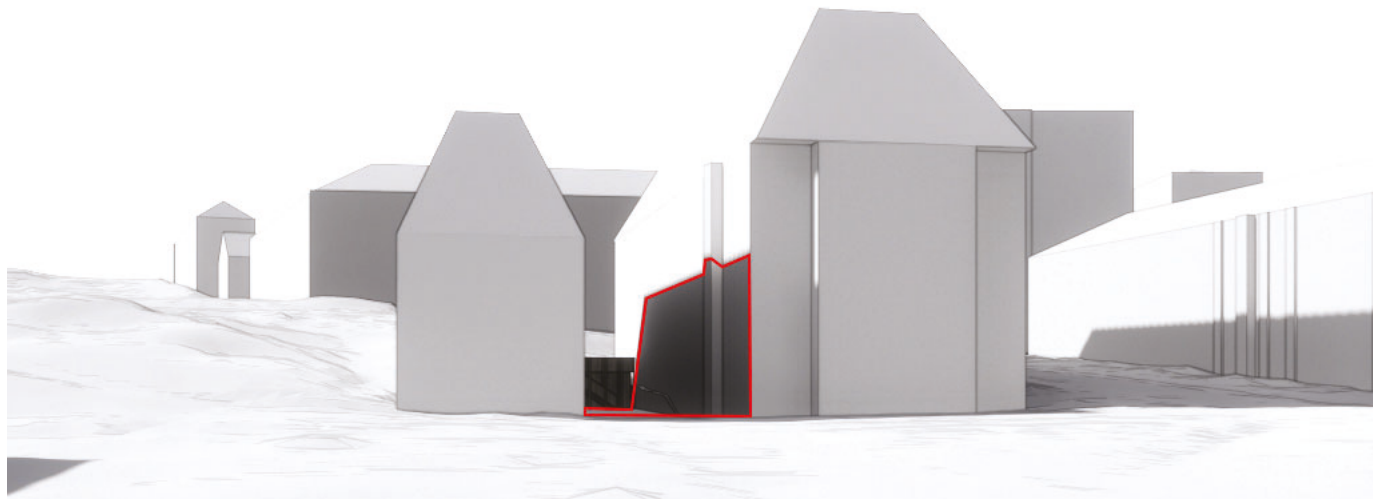
DETALJERADE SOLSTUDIER FASAD

Solstudier kv Genua.

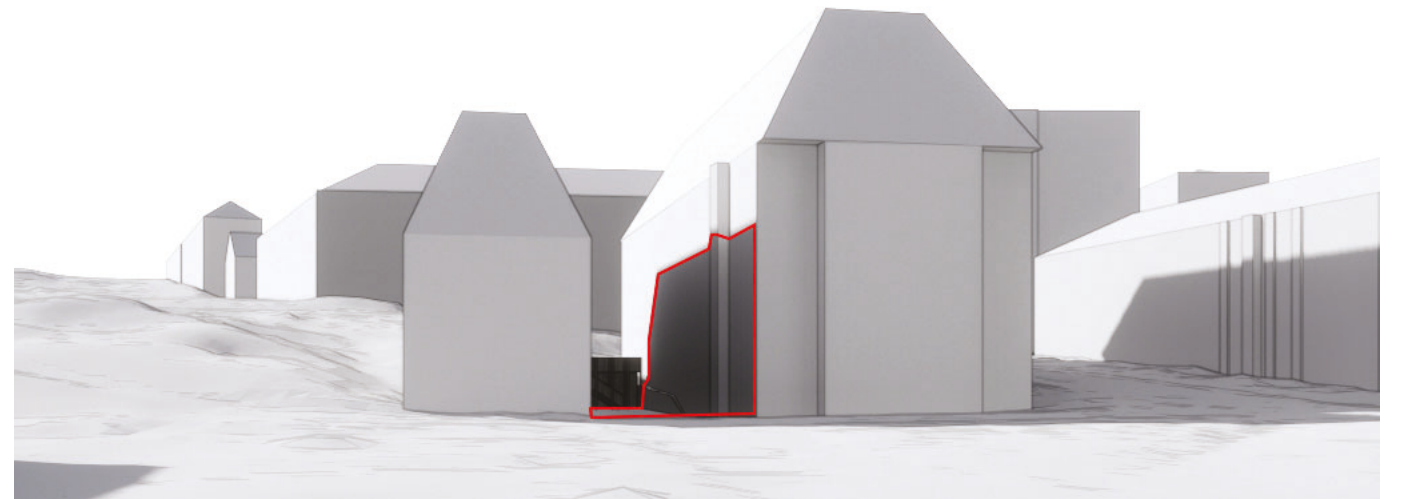
KI 15-21 redovisat då skuggningspåverkan av nybyggnad inträffar under sen eftermiddag. Vårdagjämnning ej reovisad då det är sen eftermiddag och mörkt.

Rödmarkerat: ytterligare skuggpåverkan av påbyggnadsförslag

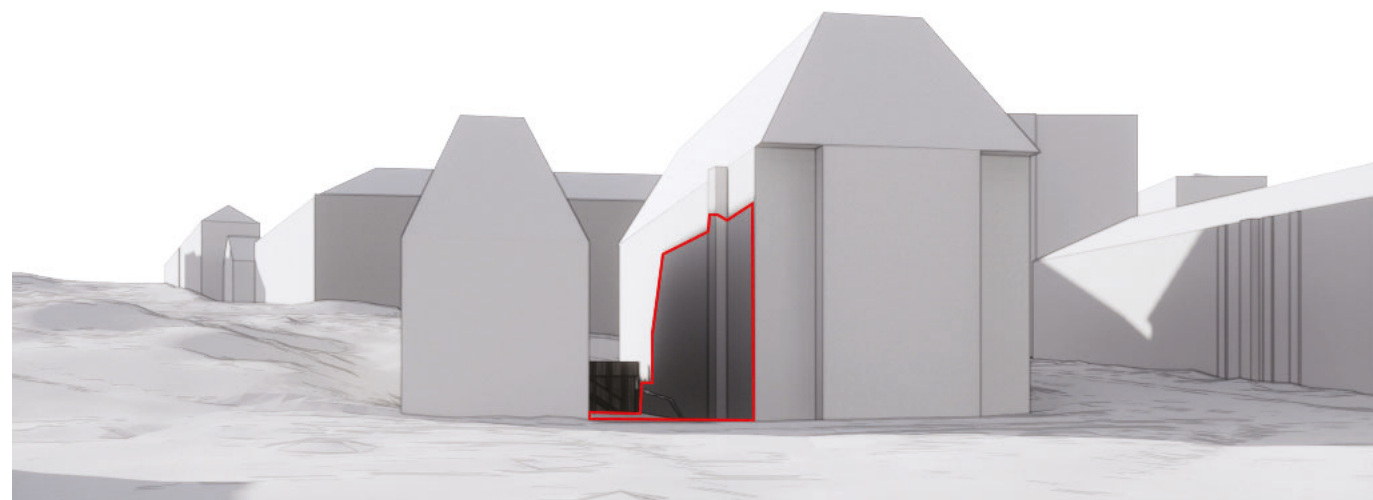
1. Sommarsolstånd, 21/6 kl 15:00 (med bef träd)
2. Sommarsolstånd, 21/6 kl 15:00 (utan träd.för läsbarhet)
3. Sommarsolstånd, 21/6 kl 16:00 (utan träd.för läsbarhet)
4. Sommarsolstånd, 21/6 kl 17:00 (utan träd.för läsbarhet)

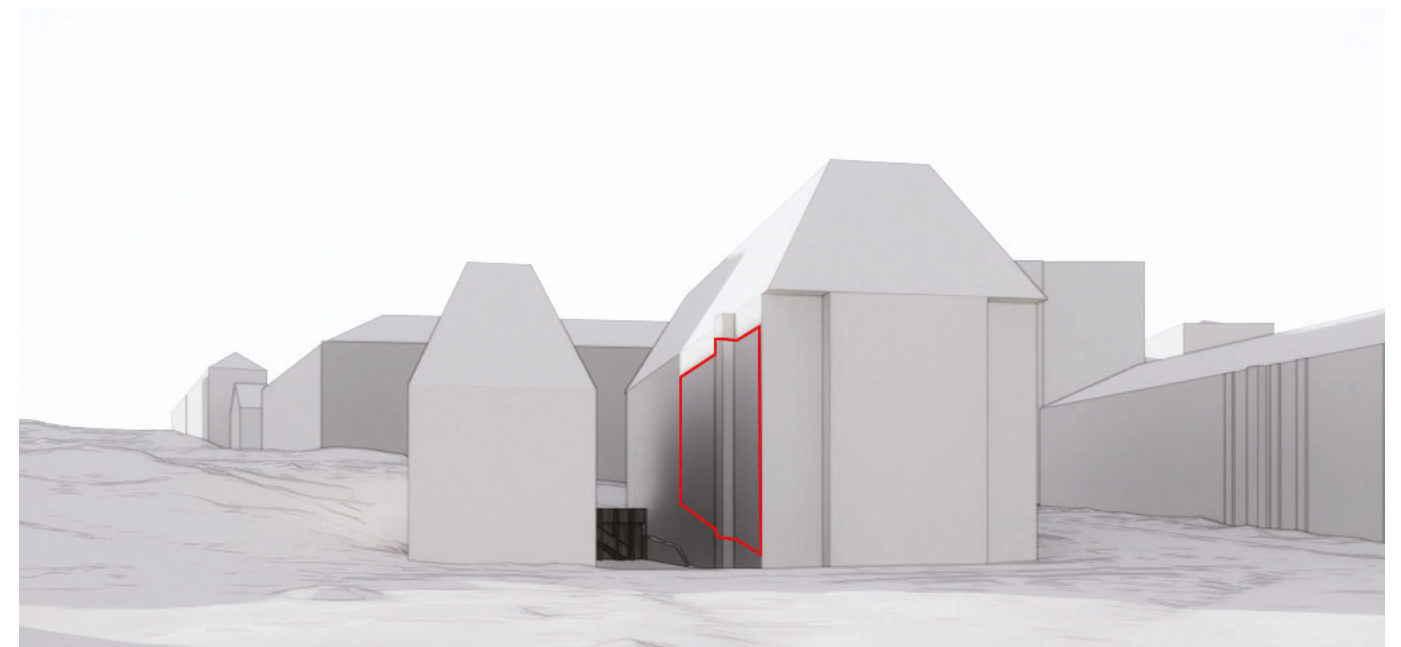
5.

6.

7.

8.

DETALJERADE SOLSTUDIER FASAD

Solstudier kv Genua.

Rödmarkerat: ytterligare skuggpåverkan av påbyggnadsförslag

5. Sommarsolstånd, 21/6 kl 18:00 (utan träd.för läsbarhet)

6. Sommarsolstånd, 21/6 kl 19:00 (utan träd.för läsbarhet)

7. Sommarsolstånd, 21/6 kl 20:00 (utan träd.för läsbarhet)

8. Sommarsolstånd, 21/6 kl 21:00 (utan träd.för läsbarhet)